

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

20 noiembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Constantin Gurschi,

Judecători – Ion Arhiliuc și Iurie Diaconu,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2013, declarat de inculpatul

***Țurcan Ion Constantin**, născut la 04 martie 1959, originar și domiciliat în or. Hîncești, str. Alexandru cel Bun 62, moldovean, cetățean al Republicii Moldova.*

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. Instanța de fond din 13.11.2012 pînă la 10.04.2013;

2. Curtea de Apel Chișinău din 26.04. – pînă la 30.05.2013;

3. Curtea Supremă de Justiție din 17.09. – pînă la 20.11.2013.

Asupra recursului ordinar, Colegiul penal

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătorei Hîncești din 10 aprilie 2013, Țurcan Ion a fost condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 300 unități convenționale, ceea ce constituie 6000 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an.

A fost admisă acțiunea civilă și s-a încasat de la Țurcan Ion în beneficiul părții vătămate Verdeș Tatiana prejudiciul moral în sumă de 5000 lei.

2. Pentru a se pronunța instanța de fond a constatat în fapt că, Țurcan Ion la 20 mai 2012, în jurul orei 22.30, conducînd automobilul de model „Dacia Logan”, cu n/î HN AX 325 în or. Hîncești pe str. M. Eminescu 79, încălcînd art. 10 alin. 1 lit. b); 12 alin. 1 lit. b); 39 alin. 1, 3; 40 a Regulamentului Circulației Rutiere, a început manevra de întoarcere în afara intersecției, necedînd trecerea motoretei de model „Viper”, care regulamentar a ieșit la depășire pe banda stîngă, condusă de minorul Alexandru Omelcenco, avînd ca pasager pe Tatiana Verdeș și ca rezultat, motoreta s-a tamponat în automobil. În rezultatul tamponării, conform concluziei expertizei medico-legale, pasagerului motoretei Tatiana Verdeș i-au fost cauzate vătămări corporale medii.

3. Inculpatul Țurcan Ion și avocatul acestuia, Bernicov Anatolie, au atac cu apeluri sentința, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare în privința lui Țurcan Ion, din motiv că probele administrate la dosar nu dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, că instanța de fond urma să aprecieze critic declarațiile lui Omelcenco A., care este fratele părții vătămate Verdeș T. și a martorului Marin N., deoarece ei avînd interes întru învinuirea inculpatului. La fel, inculpatul a invocat că se deplasa regulamentar și nu a încălcat nici

un punct din Regulamentul Circulației Rutiere, iar accidentul s-a produs din vina lui A. Omelcenco, care nu dispunea de permis de conducere și nici nu știa regulile circulației rutiere, circumstanțe, care instanța de fond nu le-a apreciat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2013, au fost admise apelurile declarate de inculpatul Țurcan Ion și de avocatul acestuia, Bernicov Anatolie, casată parțial sentința primei instanțe, în partea stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre, prin care lui Țurcan Ion recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale, ceea ce constituie 6.000 lei. În rest, sentința a fost menținută.

4.1. În acest sens, instanța de apel, s-a referit la un șir de probe pertinente, concludente și utile, care confirmă vinovăția inculpatului, inclusiv:

- declarațiile părții vătămate Verdeș Tatiana și reprezentantului legal al acesteia, Verdeș Ion;
- declarațiile martorilor Omelcenco Alexandru, Omelcenco Anatol și Marin Nicolae;
- procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 21.05.2012 și schema accidentului rutier (12-15);
- raportul de expertiză medico-legală nr. 144 „D” din 02.07.2012 în privința lui Verdeș T. (f.d. 44).

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile martorului apărării, Matei Nicolae, deoarece acesta se afla la o distanță de 30-40 metri de la locul accidentului și afară deja însera, ceea ce pune la îndoială veridicitatea declarațiilor acestuia, în comparație cu martorii oculari, ce se aflau la câțiva metri de locul accidentului.

La fel, Colegiul a apreciat critic declarațiile inculpatului Țurcan Ion, privind nevinovăția sa în cele imputate, deoarece acestea fiind o metodă de apărare întru eschivarea de la răspunderea penală, iar probatoriul menționat supra dovedește vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.

De asemenea, instanța de apel a respins argumentul inculpatului referitor la faptul că A. Omelcenco era în stare de ebrietate, că acesta se deplasa cu viteză mare și nu avea luminile aprinse, or potrivit alcooltestului „Drager”, nu s-a depistat alcool în aerul expirat la A. Omelcenco și însuși martorul apărării, N. Matei, a relatat că la motoretă ardeau luminile din față, mai mult ca atât, locul accidentului era iluminat.

Referitor la motivul invocat de inculpat, precum că după virarea la stânga automobilul s-a oprit câteva secunde, instanța de apel a menționat că conform schemei accidentului rutier și procesului-verbal de cercetare a locului accidentului rutier, după impact, automobilul (roata din față-stînga) se afla la o distanță de 1,86 m. de la bordură și, ținând cont de caracteristicile automobilului (lungimea capotei), șoferul dispunea de loc pentru a continua manevra de întoarcere înainte de staționare pentru a se deplasa în urmă. La fel, motoreta a alunecat, după tamponare, prin fața automobilului, deoarece se afla conform schemei accidentului rutier la distanță de 15,4 m. înaintea automobilului în direcția lor de deplasare.

Colegiul penal a respins argumentul părții apărării referitor la faptul că, A. Omelcenco a condus motoreta fără a dispune de permis de conducere și instanța de fond urma să dea apreciere acestui fapt, or potrivit art. 325 CPP, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Prin urmare, instanța a examinat cauza penală de învinuire a lui Țurcanu Ion.

Colegiul penal a mai statuat că, instanța de fond la individualizarea pedepsei inculpatului a ținut cont de cerințele art. 61, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite de inculpat, de motivul acesteia, de personalitatea acestuia, de circumstanțele atenuante și agravante ale cauzei.

Inculpatul a comis o infracțiune care, conform art. 16 Cod penal, face parte din categoria celor mai puțin grave, pentru care legea penală prevede pedeapsă sub formă de amendă în mărime de pînă la 300 unități convenționale sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau închisoare de pînă la 3 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de pînă la 2 ani. În această ordine de idei, instanța a reținut că inculpatul se caracterizează pozitiv și nu are antecedente penale. Ca circumstanță atenuantă în privința lui Țurcan Ion, instanța a reținut săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave, iar circumstanțe agravante nu au fost stabilite.

În acest aspect, instanța de apel a conchis că, instanța de fond corect a stabilit inculpatului Țurcan Ion pedeapsa sub formă de amendă, însă, eronat i-a aplicat și pedeapsa complementară – privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, deoarece din expunerea sancțiunii art. 264 alin. (1) Cod penal, aceasta se aplică doar în cazul pedepsei principale sub formă de închisoare. Mai mult, permisul de a conduce mijloace de transport pentru inculpat este unica sursă de întreținere, acesta prestînd servicii de taximetrist.

5. Inculpatul Țurcan Ion, fără a face referire la vreun temei din cele 16 puncte prevăzute la art. 427 CPP, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitînd casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărîri de achitare, din motiv că în dosar nu există probe pertinente, concludente, care cu certitudine ar demonstra vinovăția sa în comiterea infracțiunii imputate. La fel, recurentul a invocat că vinovat de comiterea accidentului rutier este Alexandru Omelcenco.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

6.1. Potrivit art. 432 alin. (4) CPP, recursul se consideră admisibil în cazul în care acesta îndeplinește cerințele de formă și conținut, iar temeiurile invocate se încadrează în cele enumerate în art. 427 CPP – în caz, în care este prezentă încălcarea gravă a drepturilor persoanei, iar cauza prezintă un interes deosebit pentru jurisprudență.

La fel, în sensul art. 429 alin. (1) CPP, recursul trebuie să fie motivat, iar potrivit art. 430 CPP, trebuie să conțină elemente obligatorii stipulate expres, cu motivarea temeiurilor prevăzute în art. 427 CPP.

6.2. Prin urmare, reglementarea dreptului de a declara recursul ordinar împotriva hotărîrii instanței de apel reprezintă, din partea titularului, atît un drept procesual de dezvoltare a atribuțiilor prevăzute de lege, cît și o obligație de a formula cererea respectivă în strictă conformitate cu cerințele stipulate în articolele 427, 429 și 430 CPP. Una din aceste cerințe este ca cererea respectivă să conțină motivele recursului cu argumentarea ilegalității hotărîrii atacate, adică recursul să fie motivat.

Odată ce temeiul, aplicarea căruia ar conduce la soluția privind casarea hotărîrii atacate, nu este argumentat, instanța de recurs n-are dreptul ca, din oficiu, să-l argumenteze, dat fiind faptul că se încalcă dreptul la un proces echitabil, instanța devenind, astfel, părținitoare.

De vreme ce temeiurile pentru care se poate declara recursul împotriva hotărîrilor instanțelor de apel sunt expuse și limitativ enunțate de art. 427 CPP, rezultă că

motivarea acestuia trebuie să se refere numai la acele temeuri cu indicarea expresă a textelor de lege pe care se întemeiază.

6.3. Privitor la recursul nominalizat, declarat în ordinea art. 420 CPP, în raport cu analiza normativă ce reglementează calea de atac ordinară propriu –zisă ce precede, se constată că inculpatul recurent, nu motivează ilegalitatea hotărârii atacate sub aspectul cerințelor și exigențelor legii, dar își exprimă dezacordul său cu modalitatea de apreciere a probelor, - neinvocând nici un temei din cele 16 prevăzute la art. 427 CPP.

Deci, criticile formulate de recurent nu conțin indicii a unor erori de drept și, respectiv, nu sunt motivate sub aspectul casării hotărârii recurate, ca fiind ilegală.

În atare situație, se apreciază că recursul nominalizat nu conține argumentele ilegalității deciziei instanței de apel, precum și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauza dată – cerințe stipulate în art. 430 pct. 5) CPP, ceea ce echivalează cu nemotivarea recursului.

În consecință, aflându-se în imposibilitate procesual-penală de a face o analiză a fondului cauzei sub aspectul de drept privind verificarea hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei, Colegiul penal, în temeiul art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, va decide asupra inadmisibilității recursului ordinar înaintat de inculpatul Țurcan Ion.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul **Țurcan Ion Constantin** împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2013 în propria cauză penală, din motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute de art. 430 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la 18 decembrie 2013.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Ion Arhiliuc

Iurie Diaconu